

EUROPOS 1990 METŲ KONVENCIJA DĖL PINIGŲ IŠPLOVIMO IR NUSIKALSTAMU BŪDU ĮGYTŲ PAJAMŲ PAIEŠKOS, AREŠTO BEI KONFISKAVIMO

PREAMBULĖ

Valstybės Europos Tarybos narės ir kitos šią Konvenciją pasirašiusios valstybės, atsižvelgdamos į tai, kad Europos Tarybos tikslas – pasiekti didesnę jos narių vienybę; įsitikinusios, jog visuomenei ginti yra būtina vykdyti bendrą baudžiamąją politiką; atsižvelgdamos į tai, kad kovai su sunkiais nusikaltimais, kurie tampa tarptautine problema, būtina šiuolaikines ir efektyvias priemones naudoti tarptautiniu mastu; tikėdamos, kad vieną iš šių metodų sudaro nusikaltėlių gautų nusikalstamų pajamų konfiskavimas; supraddamos, kad šiam tikslui pasiekti turi būti įsteigta gerai funkcionuojanti tarptautinio bendradarbiavimo sistema, s u s i t a r ė:

I skyrius TERMINAI

1 straipsnis. Terminai

Šios Konvencijos tikslams:

- a) „pajamos“ reiškia iš kriminalinių nusikaltimų gautą ekonominę naudą, kurią gali sudaryti bet koks šio straipsnio b punkte apibrėžtas turtas;
- b) „turtas“ apima bet kaip apibrėžtą turtą, ir materialinį, ir turtą, išreikštą turtinėmis teisėmis, kilnojamąjį ir nekilnojamąjį, teisinius dokumentus, įrodančius teisę į tokį turtą ar interesą juo;
- c) „priemonės“ reiškia bet kokią turtą, visą arba iš dalies kuriuo nors būdu naudojamą arba planuojamą panaudoti kriminalinio nusikaltimo arba nusikaltimų padarymui;
- d) „konfiskacija“ reiškia byloje dėl kriminalinio nusikaltimo arba nusikaltimų teismo numatytą turto atėmimo bausmę arba priemonę;
- e) „predicate nusikaltimas“ reiškia kriminalinį nusikaltimą, iš kurio gaunamas pelnas, galintis būti šios Konvencijos 6 straipsnyje apibrėžto nusikaltimo objektu.

II skyrius PRIEMONĖS, KURIŲ TURI BŪTI IMTASI NACIONALINIU MASTU

2 straipsnis. Konfiskacinės priemonės

1. Kiekviena Šalis imasi tokių įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios yra būtinos, kad būtų galima konfiskuoti priemones ir pelną arba turtą, kurio vertė atitinka tokį pelną.
2. Pateikusi Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotą pareiškimą, bet kuri Šalis pasirašymo metu arba ratifikavimo, aprobavimo ar prisijungimo dokumento deponavimo metu gali paskelbti, kad šio straipsnio 1 dalis taikoma tik pareiškime nurodytų nusikaltimų arba nusikaltimų kategorijų atvejais.

3 straipsnis. Tyrimo ir laikinosios priemonės

Kiekviena Šalis imasi tokių būtinų įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios padėtų identifikuoti ir surasti pagal 2 straipsnio 1 dalį konfiskuotiną turtą ir užkirsti kelią sandoriams tokiu turtu, jo perdavimui arba disponavimui juo.

4 straipsnis.

Ypatingi įgaliojimai tyrimui atlikti ir tyrimo technika

1. Kiekviena Šalis imasi tokių būtinų įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios įgalintų tos Šalies teismus bei kitas kompetentingas institucijas, atliekančias 2 ir 3 straipsniuose minimą veiklą, pareikalavus gauti bankines, finansines ir prekybines sąskaitas ar jas konfiskuoti. Šalis negali atsisakyti veikti pagal šio straipsnio nuostatas banko slaptumo pagrindais.

2. Kiekviena Šalis apsvarsto priėmimą tokių įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios įgalina panaudoti specialią tyrimo techniką, palengvinančią nustatyti ir surasti pajamas ir surinkti su tuo susijusius įrodymus. Tokia technika gali apimti stebėjimą, sekimą, telekomunikacinių ryšių perėmimą, priėjimą prie kompiuterinių sistemų ir nurodymus išleisti specifinius dokumentus.

5 straipsnis.

Teisinės priemonės

Kiekviena Šalis imasi tokių įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios gali būti būtinos efektyviam suinteresuotų Šalių, kuriose taikomos 2 ir 3 straipsniuose numatytos priemonės, teisiniam jų teisių apsaugos priemonių užtikrinimui.

6 straipsnis.

Nusikaltimai, susiję su pinigų išplovimu

1. Kiekviena Šalis naudojasi tokiomis būtinomis įstatyminėmis ir kitokiomis priemonėmis, kurios įgalina pagal nacionalinius įstatymus nustatyti tyčinius nusikaltimus:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad toks turtas – nusikalstamos pajamos, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti tyčinio nusikaltimo padaryme dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių savo veikos pasekmių;

b) turto tikrosios prigimties, šaltinio, buvimo vietos, dispozicijos, judėjimo, teisių arba nuosavybės į jį slėpimas arba nutylėjimas, žinant, kad toks turtas yra pajamos; ir, laikantis jos teisinės sistemos konstitucinių principų bei pagrindinių koncepcijų;

c) turto įsigijimas, turėjimas ar naudojimas, jo gavimo metu žinant, kad tas turtas yra pajamos;

d) dalyvavimas, bendrininkavimas, slėpimas, pasikėsinimas padaryti, padėjimas, kurstymas, palengvinimas ar patarimas padaryti bet kurį iš nusikaltimų, nustatytų pagal šį straipsnį.

2. Šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimo ar taikymo tikslams:

a) nesvarbu, ar numatytas nusikaltimas buvo Šalies baudžiamosios jurisdikcijos objektas;

b) gali būti numatyta, kad toje dalyje nurodyti nusikaltimai netaikomi asmenims, kurie padarė numatytą nusikaltimą;

c) apie žinojimą, ketinimą ar tikslą, esančius būtinu toje dalyje nurodyto nusikaltimo elementu, išvada gali būti padaryta iš objektyvių, faktinių aplinkybių.

3. Kiekviena Šalis gali imtis priemonių, kurias ji laiko reikalingomis, paskelbti nusikaltimais pagal savo vidaus įstatymus visus ar kai kuriuos veiksmus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, bet kuriuo iš šių atvejų, kai nusikaltėlis:

a) turėjo manyti, kad turtas yra pajamos;

b) veikė siekdamas gauti pelną;

c) veikė siekdamas užtikrinti tolesnį nusikalstamų veiksmų vykdymą.

4. Kiekviena Šalis pasirašymo metu arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu gali pareikšti, kad šio straipsnio 1 dalis taikoma tik numatytiems nusikaltimams arba tokių nusikaltimų kategorijoms, apibrėžtoms šiame pareiškimе.

III skyrius TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

1 skirsnis TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO PRINCIPAI

7 straipsnis. Bendrieji tarptautinio bendradarbiavimo principai ir priemonės

1. Šalys tyrimo ir proceso tikslams, siekdamos konfiskuoti priemones ir pajamas, bendradarbiauja viena su kita.

2. Kiekviena Šalis imasi tokių būtinų įstatyminių ir kitokių priemonių, kurios įgalina tą Šalį šiame skyriuje numatytais sąlygomis vykdyti prašymus dėl:

a) specifinių turto vienetų, esančių pajamomis arba priemonėmis, taip pat pajamų, išreikštų reikalavimu sumokėti tam tikrą pinigų sumą, atitinkančią pajamų vertę, konfiskavimo, taip pat b) pagalbos atliekant tyrimą ir laikinųjų priemonių, kurios apimtų visas aukščiau minėtame a punkte nurodytas konfiskavimo formas.

2 skirsnis PAGALBA ATLIEKANT TYRIMĄ

8 straipsnis. Pareiga teikti pagalbą

Esant prašymui, Šalys teikia viena kitai pagalbą identifikuojant ir surandant priemones, pajamas ar kitą konfiskuotiną turtą. Tokia pagalba apima visas priemones, naudojamas pateikiant ir apsaugant įrodymus dėl aukščiau minėto turto buvimo, vietos ar judėjimo, prigimties, teisinio statuso ar vertės.

9 straipsnis. Pagalbos suteikimas

Pagal 8 straipsnį pagalba suteikiama pagal prašomosios Šalies vidaus įstatymus ir pagal prašyme nurodytą procedūrą tiek, kiek tai neprieštarauja tiems įstatymams.

10 straipsnis. Savanoriška informacija

Be žalos savo pačios atliekamam tardymui ar teisminei bylos nagrinėjimui Šalis gali be išankstinio prašymo perduoti kitai Šaliai informaciją apie priemones ir pajamas, kai ji mano, kad tokios informacijos suteikimas ją gaunančiai Šaliai gali padėti pradėti tardymą ar teisminį bylos nagrinėjimą, arba kad ta Šalis, gavusi šią informaciją, pateiks prašymą pagal šį skyrių.

3 skirsnis LAIKINOSIOS PRIEMONĖS

11 straipsnis. Pareiga imtis laikinųjų priemonių

1. Pagal kitos Šalies, iškėlusios baudžiamąją bylą ar konfiskavimo bylą, prašymą Šalis turi imtis reikalingų laikinųjų priemonių, tokių kaip turto perleidimo, disponavimo juo, bet kokių sandorių įšaldymo ar sustabdymo, kai tas turtas vėliau galėtų tapti prašymo konfiskuoti objektu arba kai jį galima būtų konfiskuoti tenkinant prašymą.

2. Šalis, kuri gavo prašymą konfiskuoti pagal 13 straipsnį, imasi priemonių, paminėtų šio straipsnio 1 dalyje dėl bet kurio turto, kuris yra prašymo objektas ar kuris galėtų tokiu būti tenkinant prašymą.

12 straipsnis. Laikinių priemonių įgyvendinimas

1. 11 straipsnyje minimos laikinosios priemonės įgyvendinamos pagal prašomosios Šalies vidaus įstatymus ir pagal prašyme nurodytą procedūrą tiek, kiek ji neprieštarauja tiems įstatymams.

2. Prieš panaikindama bet kurią laikinąją priemonę, kurios buvo imtasi pagal šį straipsnį, prašomoji Šalis suteikia, kai tai įmanoma, galimybę prašančiajai Šaliai pateikti savo motyvus, dėl kurių ši priemonė turėtų būti tęsiama.

4 skirsnis KONFISKACIJA

13 straipsnis

1. Šalis, kuri gavo kitos Šalies prašymą konfiskuoti priemones ar pajamas, esančias jos teritorijoje, privalo:

a) vykdyti prašančiosios Šalies teismo nutarimą konfiskuoti tokias priemones ar pajamas; arba b) perduoti prašymą savo kompetentingoms institucijoms, kad būtų gautas nutarimas konfiskuoti arba, jei toks nutarimas yra, jį įgyvendinti.

2. Šio straipsnio 1 dalies b punkto taikymo tikslams bet kuri Šalis, jei tai būtina, yra kompetentinga pradėti konfiskacijos procesą pagal savo įstatymus.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomos konfiskacijai, išreikštai reikalavimu sumokėti pinigų sumą, atitinkančią pajamų vertę, jeigu turtas, dėl kurio gali būti taikoma konfiskacija, yra prašomojoje Šalyje. Šiais atvejais, atliekant konfiskaciją pagal 1 dalį, prašomoji Šalis, jei apmokėjimas nėra gautas, įgyvendina reikalavimą dėl bet kurio tam tikslui prieinamo turto.

4. Jei prašymas konfiskuoti susijęs su specifiniu turtu, Šalys gali susitarti, kad prašomoji Šalis galėtų atlikti konfiskaciją reikalavimo sumokėti pinigų sumą, atitinkančią turto vertę, forma.

14 straipsnis. Konfiskacijos vykdymas

1. Leidimų konfiskuoti gavimo ir konfiskavimo procedūrą pagal 13 straipsnį reguliuoja prašomosios Šalies įstatymai.

2. Gauti faktų duomenys įpareigoja prašomąją Šalį tiek, kiek jie yra konstatuoti prašančiosios Šalies teismo sprendime ar nuosprendyje arba kiek teismo nuosprendis ar sprendimas jais besąlygiškai remiasi.

3. Kiekviena Šalis pasirašymo metu arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo raštus Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu gali paskelbti, kad šio straipsnio 2 dalis taikoma tik pagal tos Šalies konstitucinius principus ir jos teisinės sistemos pagrindines koncepcijas.

4. Jeigu konfiskacija išreikšta reikalavimo sumokėti pinigų sumą forma, prašomosios Šalies kompetentingos institucijos konvertuoja tą sumą į tos Šalies valiutą tokiu kursu, koks galiojo sprendimo konfiskuoti priėmimo metu.

5. 13 straipsnio 1 dalies a punkte numatytu atveju tik prašančioji Šalis turi teisę priimti sprendimą dėl prašymo peržiūrėti nutarimą dėl konfiskacijos.

15 straipsnis. Konfiskuotas turtas

Prašomoji Šalis tvarko bet kokią turtą, kurią ji konfiskavo, pagal savo vidaus įstatymus, jeigu Šalys nesusitaria kitaip.

16 straipsnis. Priverstinio konfiskavimo teisė ir maksimalus jo dydis

1. Prašymas konfiskuoti, pateiktas pagal 13 straipsnį, nesusijęs su prašančiosios Šalies teise pačiai įgyvendinti nutarimą konfiskuoti.

2. Niekas šioje Konvencijoje neturi būti interpretuojama taip, kad bendra konfiskavimo vertė viršytų pinigų sumą, nurodytą nutarime konfiskuoti. Jeigu Šalis mano, kad taip gali atsitikti, suinteresuotos Šalys konsultuojasi, kad būtų išvengta tokio rezultato.

17 straipsnis. Įkalinimas dėl neatvykimo į teismą (Įkalinimas dėl įsipareigojimų nevykdymo)

Prašomoji Šalis netaiko įkalinimo už neatvykimą į teismą (įsipareigojimų nevykdymą) ar bet kokios kitos priemonės, varžančios asmens laisvę, pagal prašymą, pateiktą remiantis 13 straipsniu, jei prašančioji Šalis to specialiai nenurodė prašyme.

5 skirsnis ATSISAKYMAS BENDRADARBIAUTI IR BENDRADARBIAVIMO ATIDĖJIMAS

18 straipsnis. Atsisakymo pagrindai

1. Bendradarbiavimo pagal šį skyrių gali būti atsisakyta, jeigu:

a) veiksmai, kurių siekiama, prieštarautų prašomosios Šalies teisinės sistemos pagrindiniams principams; arba b) prašymo vykdymas gali padaryti žalą prašomosios Šalies suverenitetui, saugumui, viešajai tvarkai ar kitiems esminiams interesams; arba c) prašomosios Šalies nuomone, bylos, su kuria susijęs prašymas, svarba nepateisina tokių priemonių; arba d) nusikaltimas, su kuriuo susijęs prašymas, yra politinis arba finansinis; arba e) prašomoji Šalis mano, kad siekiami veiksmai būtų priešingi principui ne bis in idem; arba f) nusikaltimas, su kuriuo susijęs prašymas, nebūtų laikomas nusikaltimu pagal prašomosios Šalies įstatymus, kai jis būtų padarytas jos jurisdikcijoje. Tačiau šis atsisakymo pagrindas taikomas bendradarbiavimui pagal 2 dalį tik tiek, kiek norimoji pagalba susijusi su priverstiniais veiksmais.

2. Bendradarbiavimo pagal 2 skirsnį tiek, kiek norimoji pagalba apima priverstinius veiksmus, ir pagal šio skyriaus 3 skirsnį, galima atsisakyti, jeigu šių priemonių negalima imtis pagal

prašomosios Šalies vidaus įstatymus tardymo ar teismo nagrinėjimo tikslams esant panašiai bylai toje Šalyje.

3. Jeigu prašomosios Šalies įstatymai reikalauja, galima atsisakyti bendradarbiavimo pagal 2 skirsnį tiek, kiek norima pagalba apima priverstinius veiksmus, ir pagal šio skyriaus 3 skirsnį, jeigu norimos priemonės ar bet kurios kitos panašų poveikį turinčios priemonės būtų neleistinos pagal prašančiosios Šalies įstatymus, arba, kiek tai susiję su prašančiosios Šalies kompetentingomis institucijomis, jeigu to prašymo nesankcionavo teisėjas ar kitas teismo pareigūnas, įskaitant prokurorus, užsiimantis kriminalinių nusikaltimų tyrimu.

4. Bendradarbiavimo pagal šio skyriaus 4 skirsnį taip pat galima atsisakyti, jeigu:

a) prašomosios Šalies įstatymai nenumato konfiskacijos už tokios rūšies nusikaltimus, su kuriais susijęs prašymas; arba b) be žalos pareigai, numatytai 13 straipsnio 3 dalyje, tai prieštarautų prašomosios Šalies vidaus įstatymų dėl konfiskacijos ribų principams, kiek tai susiję su santykiu tarp nusikaltimo ir:

i) ekonominio pranašumo, kuris gali būti vertinamas kaip pajamos iš jo;

arba ii) turto, kuris gali būti vertinamas kaip jo padarymo įrankiai; arba c) pagal prašomosios šalies įstatymus konfiskacijos nebegalima daugiau paskirti ar vykdyti dėl termino pasibaigimo;

arba d) prašymas nėra susijęs su ankstesniu nuosprendžiu, teismo pobūdžio sprendimu ar konstatavimu tokia sprendime,

kad buvo padarytas vienas ar keli nusikaltimai, kurio pagrindu buvo paskirta konfiskacija arba jos siekiama; arba e) konfiskacija arba negali būti taikoma prašančiojoje Šalyje, arba dėl jos dar gali būti pateikta įprastinė apeliacija;

arba f) prašymas yra susijęs su nutarimu konfiskuoti, kylančiu iš sprendimo, priimto nedalyvaujant (in absentia) asmeniui, prieš kurį buvo nukreiptas nutarimas, ir, prašomosios Šalies nuomone, prašančiosios Šalies vykdytas bylos nagrinėjimas, po kurio buvo priimtas šis sprendimas, neužtikrino minimalių gynybos teisių, pripažįstamų būtinomis kiekvienam asmeniui, kuriam pareikštas baudžiamasis kaltinimas.

5. Šio straipsnio 4 dalies f punkto tikslams sprendimas nelaikomas priimtu in absentia, jeigu:

a) jis buvo patvirtintas ar paskelbtas po suinteresuoto asmens prieštaravimo; arba b) jis buvo priimtas dėl apeliacijos su sąlyga, kad apeliacija buvo paduota suinteresuoto asmens.

6. Spręsdama šio straipsnio 4 dalies f punkto tikslams, ar buvo užtikrintos minimalios gynybos teisės, prašomoji Šalis turi atsižvelgti į tai, ar suinteresuotas asmuo tyčia siekia išvengti teisingumo, taip pat į tai, ar tas asmuo, turėdamas galimybes panaudoti teisinės gynybos priemones prieš sprendimą, priimtą in absentia, nutarė to nedaryti. Ši nuostata taikoma ir kai suinteresuotas asmuo, tinkamai gavęs šaukimą atvykti į teismą, nusprendė to nedaryti ir neprašyti bylą atidėti.

7. Šalis negali remtis banko paslaptimi kaip pagrindu atsisakyti bet kokio bendradarbiavimo pagal šį skyrį. Jeigu Šalies vidaus įstatymai reikalauja, ji gali reikalauti, kad prašymas bendradarbiauti, kuris apima banko slaptumo pažeidimą, būtų patvirtintas teisėjo ar kito teismo pareigūno, įskaitant prokurorus, užsiimančius kriminalinių nusikaltimų tyrimu.

8. Be žalos atsisakymo pagrindui, numatytam šio straipsnio 1 dalies a punkte:

a) tas faktas, kad tardomas asmuo ar asmuo, dėl kurio prašančiosios Šalies institucijos priėmė nutarimą konfiskuoti, yra juridinis asmuo, šios Šalies neturi būti laikomas kliūtimi įgyvendinti bet kokį bendradarbiavimą pagal šį straipsnį;

b) tas faktas, kad fizinis asmuo, dėl kurio buvo išleistas nutarimas konfiskuoti pajamas, vėliau mirė, taip pat faktas, kad juridinis asmuo, dėl kurio buvo išleistas nutarimas konfiskuoti pajamas, buvo vėliau panaikintas, neturi būti laikomas kliūtimi suteikti pagalbą pagal 13 straipsnio 1 dalies a punktą.

19 straipsnis. Atidėjimas

Prašomoji Šalis gali atidėti veiksmus pagal prašymą, jeigu šie veiksmai padarytų žalą jos institucijų atliekamam tardymui ar teisminiam bylos nagrinėjimui.

20 straipsnis.

Dalinis arba sąlyginis prašymo pateikimas

Prieš atsisakydama bendradarbiavimo ar atidedama jį prašomoji Šalis, tam tikrais atvejais pasikonsultavusi su prašančiąja Šalimi, turi nuspręsti, ar prašymas gali būti pateiktas iš dalies ar tokiomis sąlygomis, kokias ji laiko reikalingomis.

6 skirsnis

PRANEŠIMAS APIE TREČIŲJŲ ŠALIŲ TEISES IR JŲ APSAUGA

21 straipsnis.

Dokumentų perdavimas

1. Šalys suteiks viena kitai kuo platesnę tarpusavio pagalbą pristatant teismo dokumentus asmenims, kuriems pritaikytos laikinosios priemonės ir konfiskacija.

2. Niekas pagal šį straipsnį nekliudo:

a) galimybei siųsti teisinius dokumentus tiesiog asmenims į užsienį paštu;

b) Šalies teisminių pareigūnų, tarnautojų ar kitų kompetentingų institucijų galimybei pristatyti teisinius dokumentus tiesiog per tos Šalies konsulines įstaigas ar per paskyrimo Šalies teisinius pareigūnus, tarnautojus ar kitas kompetentingas institucijas, jeigu paskyrimo Šalis pasirašymo metu ar deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo raštus Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui nepareiškia kitaip.

3. Siųsdama teisinius dokumentus į užsienį asmenims, kuriems taikomos laikinosios priemonės ar siunčiančioji Šalis yra išleidusi nutarimą konfiskuoti, ši Šalis turi nurodyti, kokiomis teisinės gynybos priemonėmis gali naudotis šie asmenys pagal jos įstatymus.

22 straipsnis.

Užsienio šalių sprendimų pripažinimas

1. Gavusi prašymą dėl bendradarbiavimo pagal 3 ir 4 skirsnį, Šalis pripažįsta prašymą pateikusioje Šalyje priimtą teisminį sprendimą dėl trečiųjų šalių pareikštų pretenzijų į teises.

2. Pripažinti sprendimą gali būti atsisakoma, jei:

a) trečiosios šalys neturėjo adekvačios galimybės savo teisėms pareikšti; arba b) sprendimas prieštarauja prašymą gavusioje Šalyje tuo pačiu klausimu priimtam sprendimui; arba c) jis prieštarauja Šalies, kuriai adresuotas prašymas, viešajai tvarkai; arba d) sprendimas buvo priimtas neatsižvelgiant į prašymą gavusios Šalies įstatymų nuostatas dėl išimtinės jurisdikcijos.

7 skirsnis

PROCESINĖS IR KITOS BENDROSIOS NORMOS

23 straipsnis.

Centrinė įstaiga

1. Šalys skiria centrinę įstaigą arba, jei reikia, įstaigas, kurios būtų atsakingos už prašymų pagal šį skyrių siuntimą ir atsakymą, tokių prašymų vykdymą arba jų perdavimą kompetentingoms įstaigoms.

2. Kiekviena Šalis pasirašymo metu arba ratifikavimo, prisijungimo arba aprobavimo dokumento deponavimo metu praneša Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui paskirtų įstaigų pavadinimus ir adresus pagal šio straipsnio 1 dalį.

24 straipsnis. Tiesioginis susižinojimas

1. Centrinės įstaigos tiesiogiai susižino viena su kita.
2. Pagal šį skyrių ypatingos svarbos atveju prašymą teikiančios Šalies prašymai arba pranešimai gali būti tiesiogiai siunčiami Šalies, kuriai adresuotas prašymas, teisminėms įstaigoms, tarp jų prokuratūrai. Tokiais atvejais per centrinę prašymą pateikiančios Šalies teisminę įstaigą kopija tuo pačiu metu yra siunčiama Šalies, kuriai adresuotas prašymas, centrinei teisminei įstaigai.
3. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis bet kokie prašymai arba pranešimai gali būti perduodami per Tarptautinę kriminalinės policijos organizaciją (Interpolą).
4. Tuo atveju, kai prašymas yra pateikiamas atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalį, o teisminė įstaiga nėra kompetentinga prašymą išnagrinėti, ji perduoda prašymą kompetentingai nacionalinei teisminei įstaigai ir tiesiogiai apie tai informuoja prašymą pateikusią Šalį.
5. Pagal šio skyriaus 2 skirsnį prašymą pateikusių Šalies prašymai arba pranešimai, kurie neapima prievartinių priemonių, gali būti tiesiogiai perduodami kompetentingoms Šalies, kuriai adresuotas prašymas, teisminėms įstaigoms.

25 straipsnis. Prašymų forma ir kalba

1. Pagal šį skyrių visi prašymai yra pateikiami raštu.
Galima naudoti šiuolaikines teleryšių priemones, tokias kaip telefaksas.
2. Atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalį, prašymų ir papildomų dokumentų vertimų nėra reikalaujama.
3. Bet kuri Šalis pasirašymo metu, ratifikavimo, prisijungimo arba aprobavimo dokumento deponavimo metu gali pateikti Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui pareiškimą, jog ji pasilieka teisę reikalauti, kad prie jai pateiktųjų prašymų ir papildomų dokumentų būtų pridedami vertimai į jos kalbą arba į vieną iš oficialių Europos Tarybos kalbų, arba į vieną iš nurodytų kalbų. Ta pačia proga ji gali paskelbti apie savo pasirengimą priimti vertimus bet kuriomis nurodytomis kalbomis.
Kitos Šalys gali taikyti atsakomuosius reikalavimus.

26 straipsnis. Legalizavimas

Pagal šį skyrių perduotiems dokumentams netaikomi jokie legalizavimo formalumai.

27 straipsnis. Prašymo turinys

1. Kiekviename pagal šį skyrių pateiktame prašyme dėl bendradarbiavimo turi būti nurodyta:
  - a) prašymą pateikianti įstaiga ir tyrimą arba procesą vykdanči įstaiga;
  - b) prašymo objektas ir jo pateikimo motyvai;
  - c) byla, taip pat atitinkami faktai (tokie kaip nusikaltimo padarymo data, vieta ir aplinkybės), su kuriais yra susijęs tyrimas arba procesas, išskyrus prašymą informuoti;

d) jei prašymas dėl bendradarbiavimo apima prievartines priemones:

i) įstatymų tekstas arba tuo atveju, kai tai nėra įmanoma, pranešimas apie taikomą atitinkamą įstatymą; ir ii) nurodymas, kad prašomą pritaikyti priemonę arba kurias nors kitas panašų poveikį turinčias priemones galima pagal prašymą pateikusios Šalies įstatymus taikyti jos teritorijoje;

e) kur būtina ir kiek įmanoma:

i) duomenis apie tam tikrą asmenį arba asmenis, tarp jų vardą ir pavardę, gimimo datą ir vietą, pilietybę ir gyvenamąją (buvimo) vietą, o juridinių asmenų atveju – jų įsikūrimo vietą;

ir ii) turtą, dėl kurio yra prašoma bendradarbiauti, jo buvimo vietą, ryšį su tam tikru asmeniu arba asmenimis, ryšį su nusikaltimu bei visą kitą įmanomą informaciją apie kitų asmenų suinteresuotumą tuo turtu; ir f) ypatingą procedūrą, kuria pageidauja vadovautis prašymą pateikianti Šalis.

2. Prašyme pritaikyti laikinąsias priemones pagal 3 skirsnį turtui, pagal kurį gali būti parengtas nutarimas konfiskuoti, apimantis reikalavimą sumokėti pinigų sumą, turi būti nurodyta maksimali suma, kurią siekiama kompensuoti iš šio turto.

3. Be 1 dalyje minėtų nurodymų, pagal 4 skirsnį pateikiamuose prašymuose turi būti:

a) 13 straipsnio 1 a dalies atveju:

i) prašymą pateikusios Šalies teismo išduoto orderio konfiskuoti patvirtinta kopija ir orderio išdavimo pagrindas, jei tai nenurodyta pačiame orderyje;

ii) prašymą pateikiančios Šalies patvirtinimas, kad sankcija konfiskuoti yra vykdoma ir negali būti apskūsta įprastiniu būdu;

iii) informacija, kokių mastu prašoma vykdyti sankciją;

ir iv) informacija apie būtinybę imtis išankstinių priemonių;

b) 13 straipsnio 1 b, a dalių atveju – faktai, kuriais remiasi prašymą pateikianti Šalis;

c) kai trečiosios šalys turėjo galimybę pareikšti teises, tai patvirtinantys dokumentai.

28 straipsnis.

Netinkami prašymai

1. Jei prašymas neatitinka šio skyriaus nuostatų arba jei pateikta informacija nėra pakankama, kad prašomoji Šalis galėtų imtis priemonių pagal tą prašymą, ta Šalis gali prašyti prašančiosios Šalies pataisyti prašymą arba pateikti papildomą informaciją.

2. Prašomoji Šalis gali nustatyti laikotarpį tokioms pataisoms ar informacijai gauti.

3. Laukdama paprašytų pataisų ar informacijos, susijusios su prašymu pagal šio skyriaus 4 skirsnį, prašomoji Šalis gali imtis bet kokių priemonių, paminėtų šio skyriaus 2 ar 3 skirsniuose.

29 straipsnis.

Prašymų daugetas

1. Kai prašomoji Šalis gauna daugiau negu vieną prašymą pagal šio skyriaus 3 ar 4 skirsnius dėl to paties asmens ar turto, prašymų daugetas nekliudo tai Šaliai imtis priemonių dėl prašymų vykdyti laikinąsias priemones.

2. Esant prašymų daugetui pagal šio skyriaus 4 skirsnį prašomoji Šalis turi nuspręsti dėl konsultacijų su prašančiosiomis Šalimis.

30 straipsnis.

Pareiga pateikti motyvus

Prašomoji Šalis turi pateikti motyvus, dėl kurių ji nusprendžia atidėti ar sąlygoti kokį nors bendradarbiavimą pagal šį skyrių.

31 straipsnis. Informacija

1. Šalis, kuriai adresuotas prašymas, tinkamai informuoja prašymą pateikusią Šalį apie:
  - a) veiksmus, kurių buvo imtasi gavus pagal šį skyrių pateiktą prašymą;
  - b) veiksmų, kurių buvo imtasi dėl prašymo, galutinį rezultatą;
  - c) sprendimą atsisakyti, atidėti ar su sąlyga (visiškai arba iš dalies) bendradarbiauti pagal šį skyrių;
  - d) aplinkybes, dėl kurių yra neįmanoma atlikti prašomų veiksmų arba dėl kurių jų vykdymas labai atsideda; ir e) pagal šio skyriaus 2 arba 3 skirsnyje numatytą prašymą pritaikius išankstines priemones apie tokias nacionalinių įstatymų nuostatas, kurios automatiškai panaikintų išankstines priemones.
2. Prašymą pateikianti Šalis tinkamai informuoja prašymą pateikusią Šalį apie:
  - a) teisminį peržiūrėjimą, sprendimą ar kitą faktą, kurio pagrindu nutarimas konfiskuoti yra visiškai arba iš dalies nebevykdomas; ir b) bet kokias faktines ar teisines aplinkybes, dėl kurių koks nors veiksmas pagal šį skyrių yra nebeįteisinamas.
3. Kai Šalis, remdamasi tuo pačiu nutarimu konfiskuoti, paprašo konfiskuoti daugiau nei vienos Šalies, ji apie prašymą informuoja visas Šalis, kurioms daro įtakos nutarimo vykdymas.

32 straipsnis. Vartojimo apribojimas

1. Šalis, kuriai adresuotas prašymas, gali numatyti, kad prašymo vykdymas priklauso nuo sąlygos, kad gauta informacija ar įrodymai be jos išankstinio sutikimo prašymą pateikusios Šalies teisinių įstaigų nebus panaudoti ar perduoti kitam tyrimui ar procesui nei nurodyta prašyme.
2. Padavusi Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotą pareiškimą, kiekviena Šalis pasirašymo metu, ratifikavimo, prisijungimo arba aprobavimo dokumento deponavimo metu gali pareikšti, kad be išankstinio jos sutikimo pagal šį skyrių jos persiųsta informacija arba įrodymai negali būti prašymą pateikusios Šalies teisinių įstaigų panaudoti arba perduoti kitam nei nurodyta prašyme tyrimui arba procesui.

33 straipsnis. Konfidencialumas

1. Prašymą pateikianti Šalis gali reikalauti, kad Šalis, kuriai adresuotas prašymas, išsaugotų faktų ir prašymo esmės konfidencialumą, išskyrus tiek, kiek būtina prašymui įvykdyti. Jei Šalis, kuriai adresuotas prašymas, negali įvykdyti prašymo dėl konfidencialumo išsaugojimo, ji turi nedelsdama apie tai informuoti prašymą pateikusią Šalį.
2. Šalis, gavusi prašymą, jei tai neprieštarauja pagrindiniams jos nacionalinių įstatymų principams, turi išsaugoti prašymą pateikusios Šalies pateiktą įrodymų ir informacijos konfidencialumą, išskyrus tiek, kiek jos atskleidimas yra būtinas prašyme apibūdintiems tyrimams arba procesui.
3. Šalis, gavusi pagal 10 straipsnį pateiktą savanorišką informaciją, pagal savo nacionalinius įstatymus turi vykdyti informaciją pateikiančios Šalies prašymą dėl konfidencialumo išsaugojimo. Jei antroji Šalis tokio reikalavimo negali įvykdyti, ji nedelsdama apie tai informuoja informaciją perduodančią Šalį.

34 straipsnis. Išlaidos

Įprastines prašymo vykdymo išlaidas padengia Šalis, kuriai adresuotas prašymas. Kai prašymo vykdymui yra būtinos esminio arba neįprasto pobūdžio išlaidos, Šalys tariasi dėl prašymo vykdymo sąlygų ir išlaidų padengimo būdo.

35 straipsnis. Nuostoliai

1. Jei asmuo iškelia bylą dėl atsakomybės už nuostolius, patirtus dėl veikos arba neveikimo, susijusio su bendradarbiavimu pagal šį straipsnį, atitinkamos Šalys, kur tinka, apsversto ir nusprendžia, kaip padalyti už nuostolius išmokėtiną sumą.

2. Šalis, kuriai už nuostolius yra iškeliama byla, apie bylinėjimąsi informuoja antrąją Šalį, jei ji yra suinteresuota byla.

IV skyrius BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis. Pasirašymas ir įsigaliojimas

1. Šią Konvenciją gali pasirašyti valstybės Europos Tarybos narės ir narėmis nesančios valstybės, kurios dalyvavo ją rengiant. Tokios valstybės gali pareikšti sutikimą laikyti save įpareigotomis:

a) pasirašymu be ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo išlygos; arba b) pasirašymu vėliau ratifikuojant, priimant ar patvirtinant.

2. Ratifikavimo, prisijungimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

3. Ši Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai pagal 1 dalies nuostatas savo sutikimą vadovautis Konvencija yra išreiškusios trys valstybės, iš kurių mažiausiai dvi yra Europos Tarybos narės.

4. Vėliau išreiškiančioje sutikimą vadovautis Konvencija valstybėje Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai ji (toji valstybė) pagal 1 dalies nuostatas išreiškia sutikimą vadovautis Konvencija.

37 straipsnis. Prisijungimas prie Konvencijos

1. Šiai Konvencijai įsigaliojus, Europos Tarybos Ministrų Komitetas, pasitaręs su šios Konvencijos Susitariančiosiomis šalimis, Europos Tarybos Statuto 20 straipsnyje nustatyta balsų dauguma priimtu sprendimu ir Susitariančiųjų šalių atstovams, turintiems teisę dalyvauti Komiteto posėdžiuose, vieningai nubalsavus, gali pakviesti bet kurią valstybę, nesančią Tarybos nare ir nedalyvavusią rengiant šią Konvenciją, prisijungti prie šios Konvencijos.

2. Prisijungiančiose valstybėse Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo prisijungimo dokumento deponavimo Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui dienos.

38 straipsnis. Teritorinis taikymas

1. Konvencijos pasirašymo arba ratifikavimo, prisijungimo ar patvirtinimo dokumento deponavimo metu bet kuri Valstybė gali nustatyti teritoriją arba teritorijas, kuriose bus taikoma Konvencija.

2. Pateikusi Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotą pareiškimą, bet kuri Valstybė gali vėliau išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kurioje kitoje pareiškime nurodytoje teritorijoje. Tokioje teritorijoje Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai Generalinis Sekretorius gavo tokį pareiškimą.

3. Pagal abi aukščiau minėtas dalis pateikti pareiškimai dėl juose nurodytų teritorijų gali būti atšaukti pateikus Generaliniam Sekretoriui adresuotą pranešimą. Atšaukimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai Generalinis Sekretorius gavo tokį pranešimą.

39 straipsnis.

Santykis su kitomis konvencijomis ir susitarimais

1. Ši Konvencija nedaro įtakos teisėms ir įsipareigojimams, kylantiems iš tarptautinių daugiašalių konvencijų, susijusių su specifiniais klausimais.

2. Norėdamos papildyti arba sustiprinti Konvencijos nuostatas arba palengvinti joje esančių principų taikymą, šios Konvencijos Šalys gali tarpusavyje sudaryti dvišalius ir daugiašalius susitarimus dėl šioje Konvencijoje nagrinėjamų klausimų.

3. Jei dvi ar daugiau Šalių jau yra sudariusios susitarimą arba sutartį dėl šioje Konvencijoje nagrinėjamos temos arba kitu būdu nustačiusios savo santykį su ta tema, jos turi teisę kartu su šia Konvencija taikyti tą susitarimą arba sutartį arba atitinkamai reguliuoti tuos santykius, jei tai palengvina tarptautinį bendradarbiavimą.

40 straipsnis.

Išlygos

1. Bet kuri Valstybė Konvencijos pasirašymo metu, ratifikavimo, prisijungimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo metu gali paskelbti, kad ji pasinaudoja viena ar keletu 2 straipsnio 2 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 14 straipsnio 3 dalyje, 21 straipsnio 2 dalyje, 25 straipsnio 3 dalyje ir 32 straipsnio 2 dalyje numatytų išlygų. Jokios kitos išlygos negali būti daromos.

2. Pateikusi Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotą pranešimą, bet kuri pagal aukščiau esančią dalį padariusi išlygą Valstybė gali ją iš dalies arba visiškai atšaukti. Atšaukimas įsigalioja tą dieną, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

3. Dėl šios Konvencijos nuostatos padariusioji išlygą Šalis negali reikalauti, kad tą nuostatą taikytų kita Šalis; tačiau jei išlyga yra dalinė arba sąlyginė, Šalis gali reikalauti nuostatą vykdyti tokiu pačiu mastu.

41 straipsnis.

Pataisos

1. Bet kuri Šalis gali siūlyti šios Konvencijos pataisas, kurias Europos Tarybos Generalinis Sekretorius perduoda valstybėms Europos Tarybos narėms ir visoms narėmis nesančioms valstybėms, prisijungusioms arba pagal 37 straipsnio nuostatas pakviestoms prisijungti prie šios Konvencijos.

2. Visos Šalies pasiūlytos pataisos perduodamos Europos Nusikaltimų problemų komitetui, kuris pateikia savo išvadą dėl siūlytos pataisos Ministrų Komitetui.

3. Ministrų Komitetas išnagrinėja siūlomą pataisą bei Europos Nusikaltimų problemų komiteto pateiktą išvadą ir gali priimti pataisą.

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį Ministrų Komiteto priimtos pataisos tekstas perduodamas Šalims.

5. Pagal šio straipsnio 3 dalį priimta pataisa įsigalioja trisdešimtą dieną nuo to laiko, kai visos Šalys informuoja Generalinį Sekretorių apie pataisos priėmimą.

42 straipsnis. Ginčų sprendimas

1. Europos Tarybos Nusikaltimų problemų komitetas nuolat informuojamas apie šios Konvencijos aiškinimą ir taikymą.

2. Tuo atveju, kai tarp Šalių dėl šios Konvencijos aiškinimo arba taikymo iškyla ginčas, jos stengiasi ginčą išspręsti derybų arba kitų jų pasirinktų taikių priemonių būdu. Suinteresuotos Šalys gali susitarti perduoti ginčą Europos Nusikaltimų problemų komitetui, arbitražui, kurių sprendimai yra privalomi Šalims, arba Tarptautiniam Teisingumo Teismui.

43 straipsnis. Denonsavimas

1. Pateikusi Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotą pranešimą, Šalis bet kuriuo metu gali nutraukti savo dalyvavimą šioje Konvencijoje.

2. Toks denonsavimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kai Generalinis Sekretorius gavo tokį pranešimą.

3. Tačiau ši Konvencija ir toliau taikoma 14 straipsnyje numatytai konfiskacijai, prašymas dėl kurios pagal Konvencijos nuostatas buvo pateiktas prieš įsigaliojant denonsavimui.

44 straipsnis. Pranešimai

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius praneša valstybėms Europos Tarybos narėms ir bet kuriai prie Konvencijos prisijungusiai valstybei apie:

- a) visus pasirašymus;
- b) ratifikavimo, prisijungimo arba patvirtinimo dokumento deponavimą;
- c) Konvencijos įsigaliojimo pagal 36 ir 37 straipsnius datas;
- d) pagal 40 straipsnio 1 dalį padarytas išlygas;
- e) visus kitus su šia Konvencija susijusius veiksmus, pranešimus ar žinias.

Tai liudydami, žemiau pasirašiusieji, būdami tinkamai įgalioti, pasirašė šią Konvenciją.

Sudaryta Strasbūre 1990 metų lapkričio 8 dieną po vieną egzempliorių anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai autentiški.

Saugoma Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius perduoda patvirtintas kopijas kiekvienai valstybei Europos Tarybos narei, šią Konvenciją rengiant dalyvavusioms valstybėms, nesančioms narėmis, ir valstybėms, kurios kviečiamos prie jos prisijungti.
